Power of the Press: Scientific Progress in Halacha & Hashkafa

.1 תלמוד בבלי מסכת סוטה דף מח עמוד ב

ור' נחמיה שמיר למאי אתא מיבעי ליה לכדתניא אבנים הללו אין כותבין אותן בדיו, משום שנאמר: ופתוחי חותם, ואין מסרטין עליהם באיזמל, משום שנאמר: במלואותם, אלא כותב עליהם בדיו, ומראה להן שמיר מבחוץ והן נבקעות מאליהן, כתאינה זו שנבקעת בימות החמה ואינה חסירה כלום...

According to Rabbi Nechemia, what was the purpose of the *shamir*? It is because of this *braisa*: These stones [on the *Choshen*] were not written with ink because it says "etched in." Nor were they etched with a knife because it says "in their fullness." Rather, they would write on them in ink and guide the

shamir on top of them and [the stones] would split on their own like dates do in the summer without losing any material...

R' Dovid Halevi Segal, 1586 – 1667 Poland)

2. ט"ז יורה דעה סימן רעא, ח

Once we are on the subject of etching, I want to discuss something because I heard there are those that say that printed <i>seforim</i> have no holiness like those that are written [by hand]. And to me it appears that there is no difference [between printing and writing].	חקיקה הואיל ואתא לידן נימא ביה מילתא לפי ששמעתי אומרים שאין בספרים הנדפסים קדושה כמו הנכתבים בכתב ולי נראה שאין חילוק בזה
And I believe there is another proof from [Sotah] 48bAnd if printing was etching, why did they have to	ועוד נראה לי ראיה ברורה מפרק עגלה ערופה דף מ"ח ואם איתא דמעשה הדפוס הוה חקיקה קשה

use the miraculous *shamir*? Maybe they could have printed with ink like we do and fulfill the dictum "etched in!" Thus, it is clear that printing is considered actual writing and not etching.

מנא לן דהיה על ידי שמיר שהוא דבר שאינו מצוי דילמא היה על ידי הדפוס ובדיו כדפוס שלנו ונמצא שפיר מתקיים פתוחי חותם <u>אלא</u> ברור הוא דמעשה הדפוס מקרי כתיבה ממש ולא חקיקה כלל:

I subsequently saw a responsa by Rabbi Binyamin who wrote that printed works have sanctity because etching also engenders sanctity, and he also brings a proof from the *ephod*. But in my humble opinion this [argument] is unnecessary, because [printing] is actual writing and not etching. For what [is the difference] whether the pen presses against the paper or the paper against the lead type?! Both are writing!

ושוב ראיתי בתשובת שאלות למה"ר בנימין ז"ל שכתב ג"כ שמעשה הדפוס הוא קודש ככתב מטעם דגם חקיקה היא קודש והביא ראיה ג"כ מאפוד אבל לפי עניות דעתי אין צריכין לזה כי הוה כתיבה ממש ואין כאן חקיקה <u>דמה</u> לי שדוחק את העט על הנייר או הנייר על האותיות של עופרת אידי

(R' Yair Chaim Barchrach, 1639 – 1702 Holy Roman Empire) שו"ת חוות יאיר סי' קפד.

ולא מצד העדר קדושת הכתב מפני שהוא בדפוס שכבר אסרוהו הפוסקים כמ"ש הט"ז ר"ס רע"ב אף כי לע"ד אין הוכחתו כלום מפני שלא ידעו לפני שי"ן שנה מענין הדפוס אף ... שהיה בנמצא מימים קדמונים ברזילי' מוכנים לדפוס אכן לא אותיות נפרדים רק מלות שלימות מלה מלה רצופה לכן לא היו מספיקי' לדפוס המבוקש לכן אין ראיה מאוקמת' דש"ס וע"ש בט"ז ודוק.

There is no [leniency that] the writing does not have holiness because it was printed, because it was already prohibited by the Taz even though his proof has no validity because they did not know how to print 350 years ago. Even though ... there were in metal plates for printing in antiquity, there were not separate letters, only whole letters connected to each other and were inefficient and not used for printing. Therefore, there is no proof for the Taz from the Talmud.

(R' Yechezkel Katzenelenbogen, 1670 – 1749 Altona) שו"ת כנסת יחזקאל סימן לז

עוד יש לצדד מ"ש בתשובת חות יאיר דדפוס אינו קדוש ... וראייתו לדחות בהיות הדפוס חדשים מקרוב באו ... ובמחילת כבודו וכי משה רבינו אשר דבר פה אל פה ושלמה עליו נאמר ויחכם מכל אדם לא ידעו להמציא ... חכמת הדפוס עד שקם חכם מאומות העולם! אלא ודאי לא היה צריך להו.

With respect to the Chavos Yair's refutation [of the Taz's proof for the sanctity of printed books from the stones on the *Choshen*] from the fact that printing was a new innovation... With all due respect, did Moshe Rabbeinu who spoke face to face with G-d and Shlomo who was the wisest man of all not know how to invent printing technology until the wise men of the nations of the world did?! Rather, it must be that they didn't need to [because it wouldn't have helped]!

(R' Zvi Hirsch Chajes, 1805 – 1855 Galicia) שו"ת מהר"ץ חיות סימן יא

וכבודו הגדול של הרב כנסת יחזקאל במקומו מונח ודבריו בזה אינם רק מן המתמיהים, ולא זה הדרך לפלפל בזה במה שנוגע להוצאות הדינים. באמת כי משה רבינו לא קם כמותו בנבואה ושלמה לא קם כמותו בחכמה אולם השי"ת הביט וראה מראשית, וגבולות חלק לכל הזמנים והדורות להשלמת החכמות, ולא כל העתות שוות בזה עתים חשים ואין חוון החכמה נפרץ ועתים ממללים בתבונה וכעלי החכמה והסגולה מרובים ואיך לך דבר שאיו לו זמן ומקום והכל ברצון השם יתברך שהוא קורא הדורות מראש.

The great respect of the Knesses Yechezkel can rest in its place, and his words on the topic are bewildering. This is not the proper way to analyze the subject to extract rulings. The truth is that Moshe was the greatest prophet, and Shlomo the wisest person. However, Hashem saw [all] from the beginning of time and set boundaries for intellectual development for each era and generation.

And not every generation was equal; some eras were weak and no visions of wisdom sprouted, and other times were filled with wisdom and many great, wise men. Everything has its proper time and place; everything according to the will of Hashem who orchestrates generations from the beginning [of time].

6. ט"ז אבן העזר סימן קכה, י

יו"ד וא"ו וכיוצא בהם לעשות מטיפה אות שלימה אין בכך כלום וכשר כי זהו חק יריכות... ונראה לי ... שהטיפה שנפלה היא לחה ומזיז בה ומושכה ע"י איזה דבר לכאן ולכאן ועושה מזה אות שלם ... כאלו כותבה הכל ע"י דיו מחדש ומה שהוא מושך הטיפה בסכין הוה כותב בקולמוס מדיו אחר <u>ועל זה ... קרי ליה חקיקה לפי שאין כאן כתב ע"י קולמוס רק מוליך הדיו ע"י סכין</u>

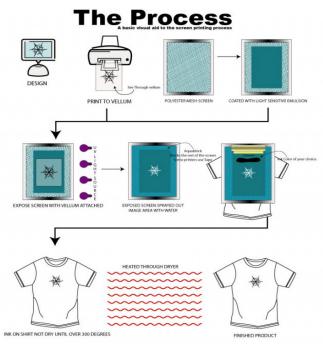
One can form a "yud" or "vav" from a drop [of ink that fell onto the page] and there is no problem with that because it is "chok yireichos"... And it appears to me [that the case] is that the drop [of ink] that fell is still moist dragged by a tool to form a complete letter. It is as if the entire letter was written anew, and dragging the ink with a knife is like writing with a quill.

Thus, it is called etching because there is no writing with a quill – just dragging the ink with a

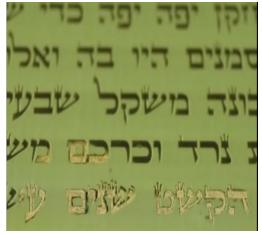
knife.

Brush

Silkscreen and Stencil

7. Tradition Vol. 37 Issue 1, Rabbi J. D. Bleich

3. Not "In The Manner Of Writing"

In his rejection of the validity of the silk screen method, Rabbi Yosef does not focus upon the nature of the silk screen method as a process tantamount to connecting dots. Instead he cites *Teshuvot ha-Rashba ha-Meyuhasot le-Ramban*, no. 122, who states that the procedure described by the Palestinian Talmud results in an invalid *get* because "we require that [the scribe] write in the manner of those who write" and concludes that, *a fortiori*, the silk screen method is unacceptable "for after he drips the ink he does not perform an act of writing or of moving a pen." In effect, Rabbi Yosef categorizes the forming of letters by means of droplets of ink as not being "in the manner of writing." Unlike Rabbi Abadi, Rabbi Yosef does not regard the pushing of a squeegee to be comparable to maneuvering a pen.

Rabbi Gross advances an even more basic consideration to disqualify the silk screen process on the grounds that it is "not in the manner of writing." Torah scrolls, tefillin, mezuzot etc. must be written "in the manner of writing" (derekh ketivah). For that reason, Shulhan Arukh, Orah Hayyim 32:5, cites authorities who rule that if a right-handed individual writes tefillin with his left hand they are unfit for use. In "writing," letters are formed by discrete hand motions that give shape to the letters. In silk screening, the motions of the hand do not give the letters their distinct shape; rather, the shape is an indirect result that arises from the presence of the stencil.

"[These words inaugurated and sanctified] the American Telegraph with the name of its author... No words could have been selected more expressive of the disposition of my own mind at that time, to ascribe all the honor to Him to whom it truly belongs."

- Samuel F. B. Morse

8. שולחן ערוך אורח חיים הלכות תפילין סימן לב

ואם כתב בשמאל פסול (מגן גיבורים אלף המגן: הטעם דאין דרך כתיבה בכך כמו בשבת)

If [a right-handed person] writes [Tefillin] with his left hand they are invalid. (Because it is not the normal way to write – like by Shabbos. – Magen Giborim)

9. פסיקטא דרב כהנא ט

עתידה בת קול להיות מפוצצת על ראשי ההרים, ואומרת, מה פעל אל, כל מי שפעל [עם אל] יבוא ויטול שכרו. ורוח הקדש אומרת, מי הקדימני ואשלם, מי קלס לפני עד שלא נתתי בו נשמה

In the future a heavenly voice will spread across the mountaintops saying "What hath God wrought? All who have worked with God should come and take their reward!" And the heavenly spirit says, "Who can precede me and I will pay them? Who can praise me before I have given them a soul?"